

AB LIMARKO LAIVININKYSTĖS KOMPANIJA
LIMARKO SHIPPING COMPANY AB

Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23
LT-08105 Vilnius

2009-04-06 Nr. FIN-1-56-09

Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Limarko laivininkystės kompanija“ prezidentas Vytautas Lygnugaris ir finansų direktorius Renaldas Vyšniauskas, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pridedama AB „Limarko laivininkystės kompanija“ 2008 m. finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Limarko laivininkystės kompanija“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną ir nuostolius.

Taip pat patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pridėtame 2008 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta bendrovės verslo plėtros ir veiklos apžvalga ir bendrovės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Pridedama:

1. AB „Limarko laivininkystės kompanija“ 2008 m. finansinė atskaitomybė;
2. AB „Limarko laivininkystės kompanija“ 2008 m. metinis pranešimas.

Prezidentas

Vytautas Lygnugaris

Finansų direktorius

Renaldas Vyšniauskas

LIMARKO LAIVININKYSTĖS KOMPANIJA

2008 metų

Metinė ataskaita

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Limarko laivininkystės kompanija" akcininkams	3
Pelno (nuostolių) ataskaita	5
Balansas	6
Pinigų srautų ataskaita	7
Akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaita	8
Finansinių ataskaitų paaiškinimai	9
2008 metų metinis pranešimas	35

Informacija apie įmonę

AB "Limarko laivininkystės kompanija"

Telefonas: +370 46 34 00 01

Telefaksas: +370 46 34 11 95

Bendrovės kodas: 1403 46648

Registruota: Naujoji Uosto g. 8, LT-92125 Klaipėda, Lietuva

Valdyba

V. Lygnugaris (Pirmininkas)

I. Uba

E. Bernotas

S. Ranonis

S. Baltuška

Vadovybė

V. Lygnugaris, Prezidentas

Auditorius

"KPMG Baltics", UAB

Bankai

AB "SEB bankas"

AB bankas "Swedbank"

AS "UniCredit Bank" Lietuvos skyrius

AB "DnB NORD bankas"

„Berenberg“ bankas

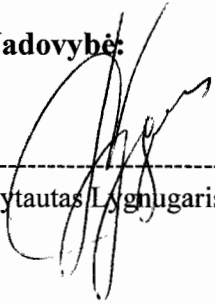
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų

Šiandien valdyba ir vadovybė aptarė ir patvirtino metines finansines ataskaitas ir metinį pranešimą, ir Bendrovės vardu jas pasirašė.

Metinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mes manome, kad naudoti apskaitos principai yra tinkami ir metinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Klaipėda, 2009 m. balandžio 6 d.

Vadovybė:

Vytautas Lygnugaris

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Limarko laivininkystės kompanija" akcininkams

Mes atlikome AB „Limarko laivininkystės kompanija“ (toliau tekste „Bendrovė“) pridedamos finansinės atskaitomybės auditą. Atskaitomybę sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansas, tada pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, pateiktos 5-34 puslapiuose.

Vadovybės atsakomybė už finansinę atskaitomybę

Vadovybė yra atsakinga už šios finansinės atskaitomybės parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstų (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja nustatytų etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinės atskaitomybės sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėje atskaitomybėje buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėje atskaitomybėje yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Limarko laivininkystės kompanija“ finansinę būklę 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2008 metų, pasibaigusį gruodžio 31 d., veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

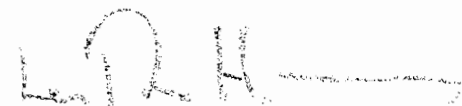
Dalyko pabrėžimas

Auditoriaus išvadai išliekant besąlyginei, atkreipiame dėmesį į finansinių ataskaitų paaiškinimų pastabą bei 14 pastabą „Paskolos ir kitos skolos“, kuriose teigiama, kad finansinė atskaitomybė parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus bei atskleista, kad Įmonė nesilaikė tam tikrų reikalaujamų finansinių rodiklių. Mūsų nuomone, finansinė atskaitomybė neatitinka 1-o tarptautinio apskaitos standarto (TAS) „Finansinių ataskaitų pateikimas“ reikalavimų, kadangi dalis mokėtinų paskolų nėra priskirta trumpalaikiams įsipareigojimams pagal 1.65 TAS reikalavimus.

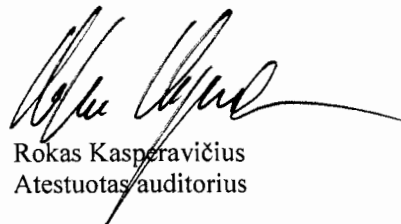
Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą informaciją

Be to, mes perskaitėme 2008 m. metinį pranešimą, pateiktą Metinės ataskaitos 35-76 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2008 m. gruodžio 31 d. finansinei atskaitomybei.

Klaipėda, 2008 m. balandžio 6 d.
„KPMG Baltics“, UAB

Leif René Hansen
Danijos valstybės
įgaliotasis apskaitininkas

Rokas Kasperavičius
Atestuotas auditorius

Pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Paišk.	2008	2007
Pajamos	1	151 363	136 705
Pardavimų savikaina	2	-141 807	-117 787
Bendrasis pelnas		9 556	18 918
Kitos veiklos pajamos, grynąja verte	3	-61	1 402
Paskirstymo sąnaudos		-33	-54
Administracinės sąnaudos	4	-7 671	-8 703
Veiklos pelnas prieš finansinės veiklos sąnaudas		1 791	11 563
Finansinės veiklos pajamos		123	9 314
Finansinės veiklos sąnaudos		-14 801	-6 233
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos/pajamos	5	-14 678	3 080
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		-12 887	14 644
Pelno mokesčio sąnaudos	6	-73	6 319
Metų rezultatas		-12 960	20 963
Pelnas (nuostolis) tenkantis 1 akcijai, (Litais)		-0,11	0,19
Sumažintas pelnas (nuostolis) tenkantis 1 akcijai, (Litais)		-0,11	0,19

Paaiškinimai, pateikiami 9 – 34 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Balansas

2008 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Paišk.	2008	2007
Turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	7	324 224	238 796
Nematerialusis turtas	8	45	56
Kitos investicijos	9	1 186	248
Ilgalaikės gautinos sumos			191
Iš viso ilgalaikio turto		325 455	239 292
Atsargos	10	5 915	7 388
Gautinos sumos	11	9 598	11 888
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	12	374	1 702
Iš viso trumpalaikio turto		15 887	20 977
Iš viso turto		341 342	260 269
Akcininkų nuosavybė			
Akcinis kapitalas		120 212	109 451
Rezervai		7 645	6 597
Nepaskirstytasis rezultatas		1 291	15 299
Iš viso akcininkų nuosavybės	13	129 148	131 347
Įsipareigojimai			
Paskolos ir skolinimosi lėšos	14	164 513	92 778
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	15		
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		164 513	92 778
Paskolos ir skolinimosi lėšos	14	25 047	17 732
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	16	22 634	18 412
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		47 682	36 144
Iš viso įsipareigojimų		212 194	128 922
Iš viso akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų		341 342	260 269

Paiškinimai, pateikiami 9 – 34 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Paišk.	2008	2007
Grynieji pinigų srautai iš įmonės veiklos			
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą		(12 887)	14 644
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas	7	25 245	21 137
Amortizacija	8	32	73
Ilgalaikio turto pardavimo (pelnas)/nuostoliai	3	182	(1 333)
Nurašytas ilgalaikis turtas		1	452
Finansinio turto vertės perskaičiavimo nuostolis		856	
Valiutų kursų pasikeitimo įtaka paskoloms		8 688	(9 822)
Palūkanų sąnaudos, grynąja verte	5	5 745	5 938
Grynieji pinigų srautai iš įmonės veiklos prieš pokyčius		27 862	31 090
Atsargų pokytis		1 472	(3 924)
Gautinų sumų pokytis		2 481	(1 591)
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų pokytis		4 231	8 234
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		36 046	33 809
Sumokėtos / gautos palūkanos, grynąja verte		(5 745)	(5 938)
Sumokėtas pelno mokestis		(82)	(1 911)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		30 219	25 959
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	7	(116 091)	(79 216)
Ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimas	8	(22)	(34)
Finansinio turto įsigijimas		(1 794)	
Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	3	5 236	6 172
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(112 671)	(73 077)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Gautos paskolos		88 932	54 720
Paskolų grąžinimas		(18 570)	(13 700)
Finansinės nuomos mokėjimai			(5)
Akcijų išleidimas		10 762	
Išmokėti dividendai			
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		81 124	41 015
Grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas		(1 328)	(6 102)
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai sausio 1 d		1 702	7 804
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai gruodžio 31 d.		374	1 702

Paiškinimai, pateikiami 9 – 34 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaita

Tūkst. litų	Akcinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis rezultatas	Akcininkų nuosavybė iš viso
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	109 451	6 597	(5 664)	110 384
Grynasis pelnas (nuostolis) 2007 m.			20 963	20 963
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	109 451	6 597	15 299	131 347
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	109 451	6 597	15 299	131 347
Grynasis pelnas (nuostolis) 2008 m.			(12 960)	(12 960)
2007 m. pelno paskirstymas:				
Privalomojo rezervo didinimas		1 048	(1 048)	-
Išstatinio kapitalo didinimas	10 761			10 761
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	120 212	7 645	1 291	129 148

Paiškinimai, pateikiami 9 – 34 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai

AB „Limarko laivininkystės kompanija“ (toliau „Bendrovė“ arba „Įmonė“) yra Lietuvoje registruota Bendrovė. Bendrovės veikla yra krovinių pervežimas jūrų transportu (laivais).

Pagrindinis Bendrovės akcininkas yra Lietuvoje reziduojanti Bendrovė UAB „Limarko“, kuri valdo 87.2% akcinio kapitalo (2008 m. gruodžio 31 d.). Bendrovės paprastosios akcijos yra kotiruojamos AB NASDAQ OMX Vilnius biržoje.

Finansines ataskaitas 2009 m. balandžio 16 d. patvirtino valdyba.

Ataskaitų atitikimas standartams

Ši finansinė atskaitomybė yra parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai yra pateikiami litais, nacionaline Lietuvos valiuta, kuri yra laikoma funkcinė Bendrovės valiuta, ir jos yra parengtos, remiantis istorine savikaina, išskyrus pardavimui laikomą finansinį turtą, kuris yra vertinamas tikrąja verte, apskaitos įrašai tvarkomi pagal Lietuvos apskaitos įstatymus ir taisykles.

Rengdama finansinę atskaitomybę pagal TFAS, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Apskaičiavimai ir esminės prielaidos yra pastoviai peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimai yra pripažįstami tuo laikotarpiu, kai buvo atliekamos peržiūros, o taip pat ir būsimaisiais laikotarpiais.

Pagrindinė sritis, kurioje daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos finansinei atskaitomybei, yra ilgalaikis materialusis turtas, aprašytas 7-oje pastaboje bei reikšmingų apskaitos principų ilgalaikio materialiojo turto skiltyje.

Žemiau pateikti Bendrovės apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais, išskyrus tuos, kurie pasikeitė dėl anksčiau galiojusių TFAS pasikeitimų bei naujų TFAS įsigaliojimo nuo 2008 m. sausio 1 d.

Tikrųjų verčių nustatymas

Nemažai Bendrovės apskaitos principų ir atskleidimų reikalauja nustatyti finansinio ir nefinansinio turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę. Tikrosios vertės buvo nustatytos įvertinimo ir/ar atskleidimo tikslais remiantis toliau pateiktais metodais. Ten, kur taikytina, detalesnė informacija apie prielaidas, taikytas nustatant tikrąsias vertes, yra atskleista su konkrečiu turtu ar įsipareigojimu susijusioje pastaboje.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Investicijos į skolas ir vertybinius popierius

Finansinio turto, laikomo pardavimui, tikroji vertė nustatoma remiantis to turto siūloma kaina biržoje balanso dieną, jei toks turtas yra kotiruojamas. Jei finansinio turto, laikomo pardavimui, nėra, tuomet jis yra apskaitomas savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Prekybos ir kitos gautinos sumos

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikroji vertė vertinama kaip būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota rinkos palūkanų norma balanso sudarymo dieną.

Išvestiniai finansiniai instrumentai

Bendrovė nenaudojo išvestinių finansinių priemonių bei nevedė rizikos draudimo apskaitos.

Kitos finansinės priemonės

Bendrovės suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš pradžių pripažįstamos apskaitoje tikrąja verte pridėjus sandorio kaštus, kurie tiesiogiai susiję su finansinio turto įsigijimu. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvių palūkanų metodą, atskaičius vertės sumažėjimo nuostolius, jeigu tokių yra. Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta yra įvertinamos litais operacijos dieną galiojusi valiutos keitimo kursu. Piniginės lėšos ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balansinės ataskaitos dieną galiojusi valiutos keitimo kursu. Pelnas ir nuostoliai iš užsienio valiutos kurso pasikeitimo yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, įskaitant finansinio lizingo būdu įsigytą turtą, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Bendrovės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos.

Nuoma, kai bendrovė prisiima visą riziką ir gauna naudą, susijusią su tuo turtu, apskaitoma kaip finansinė nuoma. Savininko naudojamas turtas, įsigytas finansinio lizingo būdu, pateikiamas minimalių nuomos mokėjimų esama verte nuomos pradžioje, atskaičius sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė ilgalaikio materialiojo turto vieneto likutinėje vertėje apskaito šio vieneto komponento savikainą, kai ji yra patiriama ir yra tikėtina iš to vieneto gauti ekonominę naudą ateityje bei šio turto vieneto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos su turtu susijusios sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolio) ataskaitoje, kai patiriamos.

Reguliarių laivų apžiūrų metu patirtos sąnaudos pridedamos prie laivo likutinės vertės kaip dalių keitimas. Bet kokios likusios ankstesnio patikrinimo išlaidų likutinės vertės yra nurašomos.

Atskirų turto komponentų apskaita netaikoma laivams.

Nuosavo ir finansinio lizingo būdu įsigyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu būdu, įvertinant numatomą turto naudingo tarnavimo laiką kiekvienai materialiojo ilgalaikio turto daliai. Numatomas turto naudingo tarnavimo laikas:

Pastatai	11-44 metai
Laivai ir kitos transporto priemonės	4-23 metų
Kapitalizuotos laivų remonto sąnaudos	2-3 metai
Kitas ilgalaikis turtas	2-7 metai

Bendrovė kasmet peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodus.

Išperkamasis turtas

Nuoma, kai didžiaja dalimi visa su turto naudojimu susijusi rizika ir nauda atitenka Įmonei, yra laikoma finansiniu lizingu. Po pirminio pripažinimo nuomojamas turtas yra įvertinamas verte, lygia mažesnei iš jo tikrosios vertės ir dabartinės minimaliųjų nuomos mokėjimų vertės. Finansinio lizingo būdu įsigytas turtas yra apskaitomas pagal apskaitos principus, taikytinus tokiam turtui.

Kitokia nuoma yra laikoma veiklos nuoma ir nėra pripažįstama Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Nematerialusis turtas

Bendrovės įsigytas nematerialusis turtas yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius. Amortizacija pelno (nuostolių) ataskaitoje yra pripažystama tiesiogiai proporcingu būdu per 3-4 metų naudingojo tarnavimo laikotarpį.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra apskaitomas savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kadangi investicijų tikrosios vertės nustatyti negalima.

Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte parodant pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansinis turtas, kuris apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, balanse yra parodomas tikrąja verte. Su perkainojimu susijęs pelnas arba nuostoliai yra apskaitomi tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Investicijos

Bendrovės investicijos yra klasifikuojamos kaip pardavimui laikomos investicijos. Kadangi investicijų tikrosios vertės nustatyti negalima, jos yra apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokie yra.

Prekybos ir kitos gautinos sumos

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra pateikiamos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki vietos bei parengimu naudojimui.

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai pagal pareikalavimus.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Turto vertės sumažėjimas

Bendrovės turto balansinė vertė yra peržiūrima kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną siekiant nustatyti, ar nėra vertės sumažėjimo požymių.

Jei tokie požymiai egzistuoja arba kai kartą metuose yra reikalaujama patikrinti, ar turto vertė nėra sumažėjusi, Bendrovė apskaičiuoja tokio turto atgautinąją vertę. Turto atgautinoji vertė yra didesnioji iš turto ar pinigų uždirbančio vieneto tikrosios vertės, iš jos atėmus pardavimo išlaidas, ir jo naudojimo vertės. Turto atgautinoji vertė yra nustatoma individualiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai turtas negeneruoja pinigų srautų, iš esmės nepriklausomų nuo kito turto ar turto grupių. Kai apskaitinė turto vertė viršija atgautinąją vertę, turto vertė yra sumažėjusi ir ji yra sumažinama iki atgautinosios vertės. Nustatant naudojimo vertę planuojami pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant priešmokestinę diskonto normą, kuri atspindi pinigų laiko vertę rinkoje galiojančiomis sąlygomis ir specifinę to turto riziką. Besitęsiančios veiklos vertės sumažėjimo nuostolis yra apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje tuose išlaidų straipsniuose, kurie yra susiję su nuvertėjusio turto veikla.

Kiekvieną ataskaitinę datą yra įvertinama, ar nėra požymių, kad anksčiau pripažintas turto vertės sumažėjimas jau neegzistuoja ar gali būti sumažėjęs. Jeigu egzistuoja tokie požymiai, yra įvertinama atgautinoji vertė. Anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas yra atstatomas tik tuo atveju, kai pasikeitė įvertinimai, naudoti nustatyti atgautinajai vertei lyginant su paskutiniu vertės sumažėjimo pripažinimo momentu. Šiuo atveju apskaitinė turto vertė yra padidinama iki atgautinosios vertės. Ši padidinta vertė negali būti didesnė už tokią apskaitinę turto vertę įvertinus nusidėvėjimą, kuri būtų buvusi, jei praeityje niekada nebūtų buvęs pripažintas vertės sumažėjimas. Toks atstatymas yra pripažįstamas pelno (nuostolio) ataskaitoje, nebent turtas yra apskaitomas perkainojama verte ir atstatymas šiuo atveju būtų apskaitomas kaip perkainojimo padidėjimas. Po tokio atstatymo nusidėvėjimo norma (jei tokia taikoma) yra koreguojama taip, kad atstatytos turto apskaitinės vertės ir likvidacinės vertės skirtumas ateityje būtų paskirstytas per visą likusį turto naudingo tarnavimo laiką.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsipareigojimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi balansinėje ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jei įtaka yra reikšminga, atidėjiniai yra nustatomi, diskontuojant būsimojus pinigų srautus, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinį pinigų vertės rinkoje įvertinimą, ir, jei reikia, su tuo įsipareigojimu susijusias rizikas.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Paskolos ir kitos skolos

Paskolos ir kitos skolos iš pradžių yra apskaitomos jų grynąja verte, atėmus paskolos gavimo sąnaudas. Po pradinio pripažinimo skolos yra įvertinamos amortizuota savikaina su esančiu skirtumu tarp savikainos ir išpirkimo vertės, apskaitant ją pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą skolos laikotarpį, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos yra apskaitomos amortizuota savikaina, jei jos yra trumpalaikės, tuomet apskaitomos savikaina.

Pardavimo pajamos

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos pardavus prekes ir suteikus paslaugas pripažįstamos tikrąja verte, atėmus grąžintų prekių, atidėjimų, nuolaidų vertę.

Rizikos ir naudos, susijusios su nuosavybe, perdavimai yra skirtingi ir priklauso nuo kiekvienos pardavimo sutarties sąlygų.

Laivų nuomos kontraktai pripažįstami pajamomis pagal kontraktų įvykdymo laipsnį.

Parduotų prekių ir suteiktų paslaugų savikaina

Pardavimų savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su nusidėvėjimu, atlyginimais bei kitomis sąnaudomis, patirtomis uždirbant metų pajamas.

Laivų remonto sąnaudos, patirtos dėl reguliarių apžiūrų, yra kapitalizuojamos kaip to turto dalis ir amortizuojamos per 3 metų laikotarpį. Kitos laivų remonto ir priežiūros sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis tais metais, kada jos yra patiriamos.

Paskirstymo ir administravimo sąnaudos

Paskirstymo ir administravimo sąnaudas sudaro sąnaudos, susijusios su administracijos personalu, valdymu, biuro išlaidomis ir kt, įskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas ir nuostoliai iš laivų ir kito ilgalaikio turto pardavimo bei kitos su Bendrovės pagrindine veikla tiesiogiai nesusijusios pajamos ir sąnaudos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansines pajamas ir sąnaudas sudaro gautinos ir mokėtinos palūkanos, realizuotas ir nerealizuotas valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostolis, kurie susiję su skolomis ir įsiskolinimais užsienio valiuta.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, joms susikaupus. Finansinės nuomos palūkanų sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri tikimasi bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra naudojami tokie mokesčio tarifai, kurie galioja balanso sudarymo dieną.

Nuo 2007 m. Bendrovės pelnas, gautas iš krovinių pervežimų laivais veiklos apmokestinamas fiksuotu pelno mokesčiu, tiesiogiai priklausančiu nuo laivyno bendrojo tonažo.

Pelnas, nesusijęs su krovinių pervežimu laivais apmokestinamas pagal Pelno mokesčio įstatymo reikalavimus.

Kadangi 2007 m. Bendrovė pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį, kurio bazė yra nepriklausoma nuo Bendrovės pelno, išnyko visi laikinieji skirtumai tarp mokesčių ir finansinės apskaitos. Dėl tos priežasties atidėtieji mokesčiai Bendrovėje nesusidaro.

Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolių) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Segmentų ataskaitos

Segmentas yra atskiras Bendrovės komponentas, užsiimantis produktų gamyba arba paslaugų teikimu (verslo segmentas), arba produktų gamyba arba paslaugų teikimu tam tikroje ekonominėje aplinkoje (geografinis segmentas), su kuriuo susijusios rizikos ir ekonominė nauda skiriasi nuo kitų segmentų rizikos ir ekonominės naudos.

Įvykiai po balanso datos

Įvykiai po metų pabaigos, suteikiantys papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), yra apskaityti finansinėje atskaitomybėje. Vėlesni reikšmingi įvykiai, dėl kurių nereikia koreguoti atskaitomybės, yra atskleidžiami pastabose.

Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką, palūkanų normos tikrosios vertės ir kainos riziką), kredito rizika, likvidumo rizika ir pinigų srautų palūkanų normos rizika. Bendrovės vadovybė rizikos valdyme pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams. Kartas nuo karto Bendrovė gali naudoti išvestines finansines priemones, siekdama apsidrausti nuo tam tikrų rizikų.

a) Rinkos rizika

(i) valiutos rizika

Bendrovė susiduria su užsienio valiutos kitimo rizika, susijusia su pardavimais, pirkimais ir skolinimosi lėšomis, kurie denominuoti kita nei litai ar eurai valiuta (Litas susietas su euru fiksuotu santykiu 3,4528 LTL / EUR).

Bendrovės užsienio valiutų keitimo rizika buvo sukoncentruota šiuose balanso straipsniuose:

2008 m. gruodžio 31 d:

<i>Tūkst. Lt</i>	LTL	USD	EUR	Kitos (bendrai)	Iš viso
Ilgalaikės gautinos sumos					
Prekybos gautinos sumos	20	6 095		68	6 184
Kitos gautinos sumos	3 180	234			3 414
Pinigai banke ir kasoje	88	267	19	0	374
Prekybos mokėtinos sumos	(2 017)	(10 275)	(2 059)	(692)	(15 043)
Paskolos		(189 560)			(189 560)
Kitos mokėtinos sumos	(7 591)				(7 591)
	-	-	-	-	-
Grynoji valiutų rizika balanse	(6 320)	(193 239)	(2 040)	(624)	(202 222)

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos veiksniai(tęsinys)

(i) valiutos rizika (tęsinys)

2007 m. gruodžio 31 d:

Tūkst. Lt	LTL	USD	EUR	Kitos (bendrai)	Iš viso
Ilgalaikės gautinos sumos			191		191
Prekybos gautinos sumos	52	9 053	8	59	9 172
Kitos gautinos sumos	2 518	127	72	0	2 717
Pinigai banke ir kasoje	81	41	1 579		1 701
Prekybos mokėtinos sumos	(1 381)	(9 048)	(1 804)	(405)	(12 638)
Paskolos		(94 972)	(15 538)		(110 510)
Kitos mokėtinos sumos	(5 775)				(5 775)
Grynoji valiutų rizika balanse	(4 505)	(94 799)	(15 492)	(346)	(115 142)

Jeigu LTL ir USD keitimo kursas padidėtų arba sumažėtų 5 proc., pelnas prieš mokesčius, kitiems kintamiesiems išliekant pastoviais, atitinkamai sumažėtų arba padidėtų apytikriai 9 657 tūkst. litų (2007 m. – 4 740 tūkst. litų).

(ii) palūkanų tikrosios vertės rizika

Bendrovės pajamos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo rinkos palūkanų normų pokyčių. Bendrovė nebuvo išdavusi arba gavusi paskolų su fiksuota palūkanų norma, todėl nesusidūrė su palūkanų tikrosios vertės rizika.

(iii) kainos rizika

Krovinių gabenimo jūra, tuo pačiu ir laivų nuomos tarifai svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Bendrovė stengiasi sumažinti tokių svyravimų neigiamą įtaką diversifikuodama laivyną, t.y., palaikydama laivų, galinčių gabenti atšaldytą krovinį arba konteinerius, skaičių, taip pat siūlydama įvairius laivų nuomos variantus (trumpalaikė, ilgalaikė, atskiro reiso).

b) Kredito rizika

Bendrovė turi įdiegusi procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

b) Kredito rizika (tęsinys)

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės data buvo tokia:

Tūkst. litų	2008	2007
Prekybos gautinos sumos	6 096	9 075
Kitos gautinos sumos	489	439
Išankstiniai apmokėjimai	88	95
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	374	1 702
	7 047	11 311

Maksimalios kredito rizikos atskaitomybės data, susijusios su prekybos gautinomis sumomis, suskirstymas pagal geografines zonas:

Tūkst. litų	2008	2007
Euro zonos šalys	3 483	3 983
Ekvadoras	1 279	3 148
JAV	925	1 007
Jungtinė Karalystė	184	
Panama	156	523
Lietuva	1	15
Kitos šalys	69	399
	6 096	9 075

c) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikiamą grynujų pinigų kiekį, taip pat finansavimą pagal sutartas pakankamas kreditavimo priemones.

2008/12/31 išsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai išsipareigojimai							
Paskolos gautos iš bankų	189 560	-202 509	-14 309	-14 606	-98 510	-70 276	-4 808
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22 634	-22 634	-22 634				
	212 194	-225 143	-36 943	-14 606	-98 510	-70 276	-4 808

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

c) Likvidumo rizika (tęsinys)

2007/12/31 finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos gautos iš bankų	110 510	-128 251	-12 290	-12 146	-38 984	-57 198	-7 633
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	18 412	-18 412	-18 412				
	128 922	-146 663	-30 702	-12 146	-38 984	-57 198	-7 633

d) Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su LIBOR ir svyruojančios nuo LIBOR+0,8% iki LIBOR+1,35%. Vidutinė efektyvi palūkanų norma 2008 m. sudarė 4.17% (2007 m. – 6.14%).

Jei Bendrovės skoloms su kintama palūkanų norma taikoma vidutinė metinė palūkanų norma padidėtų (arba sumažėtų) 1 procentu, 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusią finansinių metų palūkanų sąnaudos ir metų pelnas būtų sumažėję (arba padidėję) apytikriai 1 384 tūkst. Litų (2007 m. – 1 010 tūkst.Litų.).

Kapitalo valdymas

Valdybos kapitalo valdymo politikos tikslas – palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas, o taip pat siekiant palaikyti veiklos plėtros galimybes ateityje. Valdyba seka kapitalo gražos rodiklius ir teikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo Bendrovės akcininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Naujų ir/ar pakeistų TAS, TFAS ir TFAIK išaiškinimų taikymas

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Bendrovės finansinę atskaitomybę už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nusprendė anksčiau netaikyti naujų standartų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Bendrovės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

- *TFAS 2 „Akcijomis paremti mokėjimai“ pataisa (įsigaliosianti nuo 2009 m. sausio 1d.).* Standarto pataisa pateikia aiškius terminų „nuosavybės teisės perdavimo sąlygos“ ir „ne nuosavybės teisės perdavimo sąlygos“ aprašymus. Standartų pataisos pagrindu, „ne nuosavybės teisės perdavimo sąlygų“ nesilaikymas bus traktuojamas, kaip akcijomis paremti mokėjimų atšaukimas. Kadangi Bendrovė neturi akcijomis paremtų mokėjimų planų, TFAS 2 pataisa nėra aktuali Bendrovės veiklos atžvilgiu.
- *TFAS 3 „Verslo jungimai“ pataisa (įsigaliosianti 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau prasidedantiems laikotarpiams).* Buvo atliktos Standarto apimties pataisos bei išplėstas veikos aprašymas. Standarto pataisos taipogi apima daugybę kitų potencialiai svarbių pakeitimų, tokių kaip:
 - Visų formų pirkėjų mokamas atlygis yra pripažįstamas ir įvertinamas tikrąja verte jo įsigijimo dieną, įskaitant atlygį, priklausantį nuo ateities įvykių.
 - Sandorio sąnaudos nėra įtraukiamos į įsigijimo apskaitą.
 - Bendrovės pirkėjas gali pasirinktinai įvertinti įsigyjamą bet kurią nekontrolinių akcijų paketą tikrąja verte jo įsigijimo dieną (pilnas prestižas), arba atitinkamą dalį įsigyjamos Bendrovės turto ir išpareigojimų tikrąja verte.
 - Papildomo nekontrolinio akcijų paketo įsigijimas po verslo sujungimo apskaitoje turi būti parodomas kaip kapitalo operacija.
 - TFAS 3 pataisos turės įtakos Bendrovei tik būsimiesiems įsigijimo sandoriams, jei tokių būtų.
- *TFAS 8 „Veiklos segmentai“ (įsigalios nuo 2009 m. sausio 1d.).* Šis standartas numato reikalavimus dėl segmentų atskleidimo pagal Bendrovės komponentus, kuriuos vadovybė naudoja priimdama sprendimus dėl su veikla susijusių klausimų. Veiklos segmentai yra subjekto komponentai, kurių informaciją pagrindinis už veiklos sprendimus atsakingas asmuo reguliariai vertina ir naudoja išteklių paskirstymui bei veiklos įvertinimui. Bendrovė dar nenustatė šio naujo standarto įtakos.
- *TAS 1 „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisa (įsigaliosianti nuo 2009 m. sausio 1 d.).* Standartas atskiria savininko ir ne savininko nuosavo kapitalo pasikeitimus. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje detalčiai bus pateikiami tik savininkų sandoriai, o visi ne savininkų pakeitimai pateikti vienoje eilutėje. Be to, standartas pateikia visaapimančią pelno (nuostolių) ataskaitą: pateikia visus pajamų ir sąnaudų komponentus, pripažintus kaip pelnas ar nuostoliai, kartu su visais kitais pripažintų pajamų ar sąnaudų komponentais, kurie aprašomi vienoje arba dvejose susijusiose ataskaitose. Šiuo metu Bendrovė svarsto, kuri ataskaitų pateikimo variantą pasirinkti.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

- *TAS Nr. 23, Skolinimosi išlaidos – pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).* Pakeistas standartas panaikina galimybę iš karto pripažinti skolinimosi išlaidas sąnaudomis ir reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos standarto nuostatas atitinkančio turto išgijimui, statybai ar gamybai. Pagal standarto pereinamąsias nuostatas Bendrovė šį standartą pritaikys perspektyviai. Atitinkamai, skolinimosi išlaidos, patirtos po 2009 m. sausio 1 d., vertės. Jokie pakeitimai nebus daromi dėl tų skolinimosi išlaidų, kurios buvo patirtos ir sąnaudose apskaitytos iki minėtos datos. Bendrovė šiuo momentu negali nustatyti šio pakeitimo poveikio ateities finansinei būklei ir rezultatams.
- *TAS Nr. 27, „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ pataisa (įsigaliosianti metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau).* Šioje Standarto pataisoje terminas „mažumos dalis“ buvo pakeistas į „nekontrolinis akcijų paketas“ ir yra apibrėžiamas, kaip nuosavas dukterinės Bendrovės kapitalas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepriskiriamas patronuojančiai įmonei. Ši Standarto pataisa taip pat keičia nekontrolinio akcijų paketo, dukterinės Bendrovės kontrolės praradimo bei pelno arba nuostolių paskirstymo tarp kontrolinio ir nekontrolinio akcijų paketų, apskaitą. Standarto pataisų taikymas neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.
- *TAS Nr. 32, „Finansinės priemonės: pateikimas“.* Standarto pataisos leidžia taikyti išimtį paprastai 32 TAS taikomam priskyrimo principui, t.y. tam tikros Bendrovės išleistos padengiamosios finansinės priemonės, paprastai priskiriamos išipareigojimams, tam tikroms sąlygoms esant, gali būti priskiriamos nuosavam kapitalui. 32 TAS pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nemano, kad šios pataisos turės įtakos Bendrovės finansinei atskaitomybei.
- *TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ pataisa.* Pataisytas standartas paaiškina taikymą esamų principų, kurie nustato ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa neturi įtakos Bendrovės finansinei atskaitomybei, nes Bendrovė netaiko apsidraudimo nuo rizikos apskaitos.
- *TFAIK Nr.13 „Kliento lojalumo programos“ (įsigalios metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. liepos 1 d. ir vėliau).* Aiškinimas nurodo kaip Bendrovės, kurios suteikia lojalumo premijos kreditus vartotojams, perkantiems kitas prekes ar paslaugas, turėtų apskaityti savo išipareigojimus teikti nemokamas arba su nuolaida paslaugas ar prekes („premijas“) klientams, kurie padengia šiuos premijų kreditus. Iš tokių įmonių reikalaujama, kad pastarosios dalį pradinio pardavimo įplaukų priskirtų premijų kreditams ir pripažintų šias įplaukas pajamomis tik tuomet kai jos įvykdys savo išipareigojimus. Bendrovės vadovybė mano, jog šis aiškinimas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

- *TFAIK Nr. 15 „Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų“.* 15 TFAIK paaiškina pripažinimą pajamų, kurios yra gaunamos iš nekilnojamo turto statybų; jei turto vystytojas ir pirkėjas pasiekia susitarimą dar prieš baigiant nekilnojamo turto statybas. Be to, paaiškinimas pateikia gaires, kaip nustatyti ar sutartis atitinka 11 TAS ir 18 TAS. 15 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. 15 TFAIK Bendrovės finansinei atskaitomybei netaikomas, nes Bendrovė neteikia nekilnojamo turto statybos paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimui nestato.
- *TFAIK Nr. 16 „Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grynąsias investicijas į užsienyje veikiančių ūkio subjektą“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. spalio 1 d. ir vėliau)pataisos.* Standartas ir išaiškinimas nėra aktualūs Bendrovės finansinės ataskaitos atžvilgiu, nes Bendrovė neturi investicijų dukterinėse Bendrovėse ar reikšmingų investicijų užsienyje veikiančiose Bendrovėse.
- *TFAIK Nr. 17 „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“.* Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra Bendrovės nuožiuroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus yra atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. 17 TFAIK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra akcininkų nuožiuroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

1. Pajamos

Tūkst. litų	2008	2007
Atskiro reiso sutartys (Voyage charters)	92 940	83 277
Laivo nuomos ilgalaikės sutartys (Time-charter)	34 665	23 460
Bendros veiklos sutartys (Pool revenue)	20 843	27 258
Netesybos už laivo prastovas (Demurrage)	2 915	2 710
Iš viso pajamų	151 363	136 705

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės laivyną sudarė 17 laivų: 14 laivų refrižeratorių ir 3 konteinervežiai (2007 m. gruodžio 31 d. – 14 refrižeratorių ir 2 konteinervežiai).

2008 m. gruodžio 31 d. pagal atskiro reiso sutartis dirbo 9 laivai, pagal jungtinės veiklos – 4, pagal ilgalaikės laivo nuomos – 4 (2007 m. – atitinkamai 7, 5 ir 4).

2. Pardavimų savikaina

Tūkst. litų	2008	2007
Kuras	40 378	27 289
Igulos sąnaudos	35 075	28 201
Nusidėvėjimas	24 824	20 825
Laivų remontas ir priežiūra	15 441	16 360
Komisiniai	7 333	6 047
Uosto mokesčiai	5 572	5 786
Draudimas	5 494	5 535
Tepalai	4 725	4 404
Kitos laivų išlaidos	2 965	3 339
	141 807	117 787

3. Kitos veiklos pajamos

Tūkst. litų	2008	2007
Pajamos iš ilgalaikio turto pardavimo	5 904	6 172
Parduoto ilgalaikio turto savikaina	-6 088	-5 291
Grynosios pajamos iš ilg. turto pardavimo	-184	881
Kitos veiklos pajamos grynąja verte	123	521
	-61	1 402

2008 m. Bendrovė pardavė laivą "Tukanas".

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

4. Administracinės sąnaudos

Tūkst. litų	2008	2007
Personalo išlaikymo sąnaudos	3 706	4 539
Nuomos sąnaudos	1 014	958
Nusidėvėjimas ir amortizacija	454	385
Komandiruočių	397	382
Nekilm. turto remonto ir ekspl. išlaidos	248	274
Ryšių išlaidos	192	209
Kitos sąnaudos	1 660	1 955
	7 671	8 703

5. Grynosios finansinės veiklos sąnaudos / pajamos

Tūkst. litų	2008	2007
Finansinės veiklos pajamos:		
Pelnas iš valiutos kursų pasikeitimų		9 041
Palūkanos	121	273
Baudos ir delspinigiai	2	
Iš viso finansinės veiklos pajamų	123	9 314
Finansinės veiklos sąnaudos		
Nuostolis iš valiutos kursų pasikeitimų	-8 019	
Palūkanos	-5 866	-6 212
Baudos ir delspinigiai	-60	-22
Investicijų perkainavimo nuostolis	-856	
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	-14 801	-6 233
	-14 678	3 080

6. Pelno mokesčio sąnaudos

Litais	2008	2007
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	-73	-81
Atidėtieji mokesčiai		6 400
	-73	6 319

Bendrovė 2008 m. ir 2007 m. apskaičiavo fiksuotąjį pelno mokestį, skaičiuojamą nuo eksploatuojamo laivyno bendrojo tonažo.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

7. Ilgalaikis materialusis turtas

Tūkst.litų	Žemė ir pastatai	Laivai ir automobiliai	Kitas turtas	Nebaigta statyba ir avansiniai apmokėj.	Iš viso
Savikaina					
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	2 898	235 480	998	3 108	242 484
Išigijimai	11	78 397	807		79 215
Pardavimai		(9 972)	(135)		(10 107)
Perkėlimai iš vieno straipsnio į kitą		3 108		(3 108)	
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	2 909	307 013	1 670		311 592
Likutis 2008 m. sausio 1 d.					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	2 909	307 013	1 670		311 592
Išigijimai		116 001	90		116 091
Pardavimai		(16 416)	(100)		(16 516)
Perkėlimai iš vieno straipsnio į kitą					
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	2 909	406 598	1 659		411 166
Nusidėvėjimas ir nuvertėjimo					
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	917	54 843	715		56 475
Nusidėvėjimas per metus	88	20 838	211		21 137
Perleistas turtas		(4 692)	(124)		(4 816)
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	1 005	70 989	802		72 796
Likutis 2008 m. sausio 1 d.					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	1 006	70 988	801		72 795
Nusidėvėjimas per metus	88	24 894	263		25 245
Perleistas turtas		(11 005)	(92)		(11 098)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	1 094	84 877	971		86 942
Likutinės vertės					
2007 m. sausio 1 d.	1 981	180 637	283	3 108	186 009
2007 m. gruodžio 31 d.	1 904	236 024	868		238 796
2008 m. sausio 1 d.					
2008 m. sausio 1 d.	1 903	236 024	869		238 796
2008 m. gruodžio 31 d.	1 815	321 721	688		324 224

Įsipareigojimų vykdymo užtikrinimas

Laivai, kurių likutinė vertė sudarė 281 079 tLTL 2008 m. gruodžio 31 d. (2007 m. gruodžio 31 d. – 187 233 tLTL), buvo įkeisti bankams už paskolas (žr. 14 pastabą).

Nusidėvėjimas

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose:

Tūkst. litų	2008	2007
Pardavimų savikaina	24 824	20 825
Bendrosios ir administracinės veiklos sąnaudos	454	385
	25 277	21 210

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

8. Nematerialusis turtas

Tūkst. litų	Programinė įranga	Iš viso
Savikaina		
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	248	248
Įsigijimai	34	34
Perleistas turtas		
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	281	281
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	281	281
Įsigijimai	22	22
Perleistas turtas	-1	-1
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	302	302
Amortizacija ir ir nuvertėjimo nuostolis		
Likutis 2007 m. sausio 1 d.	152	152
Amortizacija per metus	73	73
Perleistas turtas		
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	225	225
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	225	225
Amortizacija per metus	32	32
Perleistas turtas	-0	-0
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	257	257
Likutinės vertės		
2007 m. sausio 1 d.	96	96
2007 m. gruodžio 31 d.	56	56
2008 m. sausio 1 d.	56	56
2008 m. gruodžio 31 d.	45	45

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

9. Investicijos

Tūkst. litų	2008 12 31	2007 12 31
Alpha Reefer Transport GmbH akcijos	166	248
Investicijos į vertybinius popierius	1 021	
	1 186	248

Investicijas pardavimui sudaro 20% dalis "Alpha Reefer Transport GmbH". "Alpha Reefer Transport GmbH" yra jungtinės veiklos pagrindu veikianti Bendrovė. 2008 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje buvo pripažintas 83 tLTL vertės sumažėjimas šiai investicijai. Jungtinės veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro jungtinei veiklai (pool) pateiktų Bendrovės laivų uždirbtos pajamos (1 pastaba) ir patirtos sąnaudos. Jungtinės veiklos sąnaudos yra proporcingos uždirbtoms pajamoms.

Investicijos į vertybinius popierius sudaro 4 253 446 vnt. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ akcijos. Investicija apskaityta tikrąja verte. 2008 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje buvo pripažintas 773 tLTL tikrosios vertės pasikeitimo nuostolis.

10. Atsargos

Tūkst. litų	2008 12 31	2007 12 31
Kuras	4 140	5 836
Tepalai	1 775	1 560
	5 915	7 458
Atsargų nurašymas iki realizacinės vertės		-70
	5 915	7 388

11. Gautinos sumos

Tūkst. litų	2008 12 31	2007 12 31
Prekybos gautinos sumos	6 096	9 075
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2 925	2 278
Išankstiniai apmokėjimai	88	95
Kitos gautinos sumos	489	439
	9 598	11 888

Didžiąją ateinančių laikotarpių sąnaudų dalį sudaro laivų draudimo sąnaudų išankstinis apmokėjimas.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

11. Gautinos sumos (tęsinys)

Iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

Tūkst. Litų	Nepradelstos iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Pradelstos iš pirkėjų gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas, tūkst. litu					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30–59 dienos	60–89 dienos	90–359 dienos	daugiau nei 360 dienų	
2007 m.	9 515						9 515
2008 m.	6 585						6 585

Finansinio turto, kuris nėra pradelstas bei jam nėra suformuotas vertės sumažėjimas, kokybė

Nėra požymių, kad finansinės atskaitomybės sudarymo datai skolos, kurios nėra pradelstos bei jų vertė nėra sumažinta, nebus apmokėtos, nes Bendrovė paslaugas teikia tik žinomoms, mokioms trečiosioms šalims.

12. Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

	Tūkst. litų	2008 12 31	2007 12 31
Banko sąskaitose		357	1 666
Kasoje		17	36
		374	1 702

2008 m. gruodžio 31 d. atsiskaitomosiose sąskaitose ir kasoje Bendrovė turėjo 109 tūkst. JAV dolerių, 89 tūkst. litų ir 5 tūkst. eurų.

Pagal pasirašytas kredito sutartis Bendrovė yra įkeitusi AB banko Hansabankas ir AS UnitCredit Bank Lietuvos skyrius tam tikrose šių bankų sąskaitose esančias ir būsimas lėšas.

13. Akcinis kapitalas

AB "Limarko laivininkystės kompanija" 2008 m. birželio 12 d. baigė naujos akcijų emisijos platinimą. Platinimo metu buvo pasirašyta ir visiškai apmokėta 10 761 765 vnt. paprastųjų vardinių 1 lito nominalios vertės akcijų. 2008 m. liepos 2 d. Juridinių asmenų registre užregistruoti AB "Limarko laivininkystės kompanija" įstatai su padidintu bendrovės įstatiniu kapitalu. Bendrovės įstatinis kapitalas po padidinimo yra 120 212 429 Lt.

2008 m. gruodžio 31 d. pilnai apmokėtą įstatinį kapitalą sudarė 120 212 429 paprastosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litas.

Paprastųjų akcijų turėtojai Bendrovės akcininkų susirinkime turi teisę į vieną balsą už vieną akciją ir teisę gauti dividendus.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

13. Akcinis kapitalas (tęsinys)

Balanso sudarymo dieną Bendrovės akcininkai buvo šie:

	Paprastosios akcijos	Nuosavybė
UAB "Limarko"	104 835 420	87,2%
Skandinaviska Enskilda Banken klientai	6 832 415	5,7%
Kiti	8 544 594	7,1%
	120 212 429	100%

Bendrovės akcijos yra kotiruojamos AB NASDAQ OMX Vilnius biržoje.

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Šis rezervas negali būti paskirstytas.

Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai

Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas padalinant akcininkams tenkanti grynąjį pelną (nuostolį) iš per metus išleistų paprastųjų akcijų svertinio vidurkio.

	2008	2007
Išleistų akcijų skaičius svertinis vidurkis	114 802 143	109 450 664
Grynasis metų rezultatas, tūkst. litų	-12 960	20 962
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, litais	-0,11	0,19

Bendrovė neturi konvertuojamųjų ar potencialiai konvertuojamųjų akcijų, todėl pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, ir sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, yra lygūs.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

14. Paskolos ir kitos skolos

Bendrovės paskolos ir skolos yra tokios:

Skolinanti institucija	Nuo- roda	Paskolos likutis valiuta	Likutis tūkst. LTL	Likutis tūkst. LTL
			2008 12 31	2007 12 31
AB SEB Bankas, už mv "Andromeda"	a)	2 400 tUSD	5 882	7 543
AB SEB Bankas, už mv "Libra"	b)	3 500 tUSD	8 577	10 372
AB "Hansabankas", už mv "Pluto" ir mv "Uran"	c)	9 321 tUSD	22 843	28 807
AB "Hansabankas", už mv "Capella"	d)	9 584 tUSD	23 487	24 301
AB SEB Bankas, už mv "Serenada"	e)	5 899 tUSD	14 458	15 538
UniCredit Bank, už mv "America Feeder"	f)	9 062 tUSD	22 207	23 949
UniCredit Bank, už mv "Tokata"	g)	21 920 tUSD	53 719	
AB "Hansabankas", už mv "Cassiopea"	h)	15 663 tUSD	38 386	
Iš viso įsipareigojimų		77 349 tUSD	189 560	110 510
Minus: trumpalaikė dalis		-10 220 tUSD	-25 047	-17 732
Iš viso finansinių įsipareigojimų ilgalaikė dalis		67 129 tUSD	164 513	92 778

Paskoloms yra taikomos kintamos palūkanų normos, susijusios su LIBOR ir svyruojančios nuo LIBOR+0,8% iki LIBOR+1,35%. Taikomos palūkanų normos yra artimoms efektyvioms palūkanų normoms.

Pagal su bankais pasirašytas kreditavimo sutartis, Įmonė turi atlikti tam tikrus finansinius rodiklius, tokius kaip grynosios finansinės skolos ir EBITDA santykis ar kredito padengimo koeficientas. Neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka dėl staigaus JAV dolerio kurso augimo ir jūrinių pervežimų poreikio sumažėjimas, dėl prasidėjusio pasaulinio ekonominio nuosmukio, buvo pagrindės priežastys įtakojusios šių rodiklių nežymų nevykdymą 2008 m. pabaigoje. Bendrovės nuomone, pagrindinė rodiklių nevykdymo priežastis buvo neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka, kuri 2008 m. sudarė 8 019 tūkst. litų nuostolį. Šis pinigų srautams neįtakojantis straipsnis iškraipė objektyvų Įmonės veiklos vertinimą ir neparodė Įmonės tikros finansinės būklės 2008 m. pabaigoje. Šiuo metu bendrovė su bankais derina šių rodiklių ir jų skaičiavimo metodikos pakeitimą. Jei įmonė laikytųsi TAS1 nustatytų paskolų klasifikavimo kriterijų rodiklių nevykdymo atveju, tai apytiksliai 73,490 tūkst. litų būtų reklasifikuota prie trumpalaikės įsipareigojimų dalies.

a) Paskola gauta laivui "Andromeda" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2011 m. gruodžio 31 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "Andromeda".

b) Paskola gauta laivui "Libra" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2012 m. spalio 23 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "Libra".

c) Paskola laivų "Pluto" ir "Uranus" įsigijimui. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2013 m. sausio 3 d. Už paskolą yra įkeisti laivai "Pluto", "Uranus" ir "Lyra".

d) Paskola gauta laivui "Capella" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2013 m. gruodžio 31 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "Capella".

e) Paskola gauta laivui "Serenada" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2012 m. rugpjūčio 11 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "Serenada".

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

14. Paskolos ir kitos skolos (tęsinys)

f) Paskola gauta laivui "America Feeder" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2017 m. rugsėjo 30 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "America Feeder".

g) Paskola gauta laivui "Tokata" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2011 m. birželio 15 d. Už paskolą yra įkeistas laivas "Tokata".

h) Paskola gauta laivui "Cassiopea" įsigyti. Paskola mokama kas ketvirtį ir turi būti gražinta 2015 m. rugsėjo 18 d. Už paskolą yra įkeisti laivai "Cassiopea", „Astra“ ir antriniu įkeitimu - laivas „Uranus“.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų gražinimo terminus 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

Tūkst. litų	Iš viso	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Bankų paskolos	189 560	25 047	135 718	28 795
Iš viso finansinių įsipareigojimų	189 560	25 047	135 718	28 795

15. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai

Kadangi 2007 m. Bendrovė pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį, kurio bazė yra nepriklausoma nuo Bendrovės pelno, išnyko visi laikinieji skirtumai tarp mokesčių ir finansinės apskaitos. Dėl tos priežasties atidėtieji mokesčiai Bendrovėje nesusidaro.

16. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Tūkst. litų	2008 12 31	2007 12 31
Prekybos mokėtinos sumos	13 516	11 882
Gauti išankstiniai apmokėjimai	1 527	755
Mokėtini atlyginimai	7 481	5 658
Kitos	110	117
	22 634	18 412

17. Užbalansiniai įsipareigojimai

Metinės ataskaitos sudarymo dienai užbalansinių įsipareigojimų nebuvo.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

18. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Mokesčių inspekcija bet kurio metu per 5 metus nuo deklaruoto mokestinio laikotarpio pabaigos gali atlikti patikrinimą ir gali priskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas. Bendrovės vadovybė neturi duomenų apie jokiais aplinkybėmis, kurios galėtų sąlygoti papildomus mokestinius Bendrovės įsipareigojimus.

19. Susijusios šalys

AB "Limarko laivininkystės kompanija" yra dukterinė UAB "Limarko" Bendrovė. UAB "Limarko" 2008 gruodžio 31 d. priklausė 87.2% Bendrovės akcinio kapitalo.

UAB "Limarko jūrų agentūra" yra UAB "Limarko" dukterinė Bendrovė.

Sandoriai tarp susijusių šalių:

Tūkst. litų	2008 m. gruodžio 31 d.		2007 m. gruodžio 31 d.	
	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB "Limarko"		1 312		743
UAB "Limarko jūrų agentūra"				24
		1 312		767

Tūkst. litų	2008 m.		2007 m.	
	Pardavimai	Pirkimai	Pardavimai	Pirkimai
UAB "Limarko"	2	5 222	2	10 745
UAB "Limarko jūrų agentūra"		51	37	437
	2	5 273	39	11 182

Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į administracinių sąnaudų straipsnį, "personalo išlaikymo sąnaudos" (žr. 4 pastabą):

Tūkst. litų	2008	2007
Atlyginimai vadovybei	1 195	1 430

Vadovybės nuomone, visi sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi įprastinėmis rinkos sąlygomis.

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

20. Įvykiai po balanso sudarymo datos

AB „Limarko laivininkystės kompanijos“ valdyba, siekdama optimizuoti bendrovės valdymą ir sumažinti valdymo išlaidas, patvirtino naują bendrovės organizacinę ir valdymo struktūrą.

Naujoji struktūra numato, kad bendrovei vadovaus generalinis direktorius, kuris pakeis šiandieninę bendrovės prezidento pareigybę. Po šio pakeitimo bendrovės administracijos vadovu ir toliau dirbs Vytautas Lygnugaris.

Bendrovė nuo 2009 m. vasario 2 d. savo veiklą vykdo per keturis departamentus - Laivų valdymo, Technikos, Finansų bei Teisės ir korporatyvinių reikalų. Pastarasis buvo įkurtas pertvarkant buvusių Personalo departamento bei kitų struktūrinių padalinių veiklą. Laivų valdymo direktoriaus pareigas eina Audronis Lubys, Technikos direktoriaus - Steponas Ranonis, Finansų - Renaldas Vyšniauskas, o Teisės ir korporatyvinių reikalų - Mindaugas Petrauskas. Laivų valdymo direktorius ir Technikos direktorius kartu bus ir generalinio direktoriaus pavaduotojai.

Generalinio direktoriaus bei jo pavaduotojų pareigybes planuojama įteisinti ateinančiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime pakeičiant bendrovės įstatus.

21. Segmentų ataskaitos

Bendrovė veikia išimtinai tarptautinėje laivybos rinkoje ir atitinkamai nei geografinių nei verslo segmentų apskaita nėra taikytina. Pajamos iš refrižeratorinių laivų sudaro daugiau nei 86% visų 2008 m. pajamų. Pajamų išskaidymas yra pateiktas 1-oje pastaboje.

22. Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji turto ir įsipareigojimų vertė, pateikta 2008 m. gruodžio 31 d. balanse, reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės, išskyrus ilgalaikį turtą, kurio balansinė vertė reikšmingai skiriasi nuo jo tikrosios vertės.

Žemiau pateikiamas finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinių verčių palyginimas su tikrosiomis vertėmis:

Finansinių ataskaitų paaiškinimai

22. Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

Finansinis turtas 2008 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Kitos investicijos	1 186	1 186
Gautinos sumos	9 598	9 598
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	374	374
	11 158	11 158

Finansiniai įsipareigojimai 2008 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Paskolos ir skolinimosi lėšos	189 560	189 560
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	22 634	22 634
	212 194	212 194

LIMARKO LAIVININKYSTĖS KOMPANIJA

2008 m.
Metinis pranešimas

TURINYS

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.....	37
2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys.....	37
3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis	37
4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais.....	37
5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose	37
6. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas	38
7. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė.....	41
8. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis	42
9. Informacija apie įmonės įsigytas ir turimas savo akcijas	42
10. Informacija apie reikšmingus tiesiogiai arba netiesiogiai valdomus akcijų paketus.....	42
11. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos	42
12. Įmonės veiklos planai ir prognozės	42
13. Emitento įstatinio kapitalo struktūra.....	43
14. Informacija apie išmokėtus dividendus.....	43
15. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai.....	43
16. Akcininkai.....	44
17. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai	44
18. Visi balsavimo teisių apribojimai	44
19. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės	44
20. Darbuotojai	44
21. Emitento įstatų pakeitimų tvarka	45
22. Emitento organai	45
23. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas	46
24. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso	47
25. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją	47

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas

Metinis pranešimas parengtas už 2008 metus, visi skaičiai pateikti 2008 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Šiame pranešime AB „Limarko laivininkystės kompanija“ dar gali būti vadinama Įmone, Bendrove ar Emitentu.

2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas:	AB „Limarko laivininkystės kompanija“
Teisinė-organizacinė forma:	Akcinė bendrovė
Įstatinis kapitalas:	120 212 429 Lt
Įregistravimo data ir vieta:	1991 m. rugsėjo 9 d., Klaipėdos miesto valdyba
Įregistravimo pažymėjimo:	Nr. AB 95 - 114
Įmonės kodas:	140346648
Įmonės PVM kodas:	LT403466412
Įmonės registras:	Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registras
Buveinės adresas:	Naujoji Uosto g. 8, LT-92125 Klaipėda, Lietuva
Telefono numeris:	8 46 340001
Fakso numeris:	8 46 341195
Elektroninio pašto adresas:	info@limarkoshipco.lt
Interneto svetainės adresas:	www.limarko.lt

3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pagrindinė AB „Limarko laivininkystės kompanija“ veikla – krovinių pervežimas vandens (jūros) transportu. Ankstesniais metais bendrovė daugiausiai dirbo šaldytų jūrinių krovinių pervežimo rinkoje. 2004 m. lapkričio 17 d. visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė plėsti laivyną, įsigyjant sausakrūvių laivus. Pagrindinė AB „Limarko laivininkystės kompanija“ veikla tapo dalijama į dvi sritis: šaldytų bei sausakrūvių jūrinių krovinių pervežimas. Taip pat Bendrovė gali užsiimti kita įstatuose numatyta veikla.

4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais.

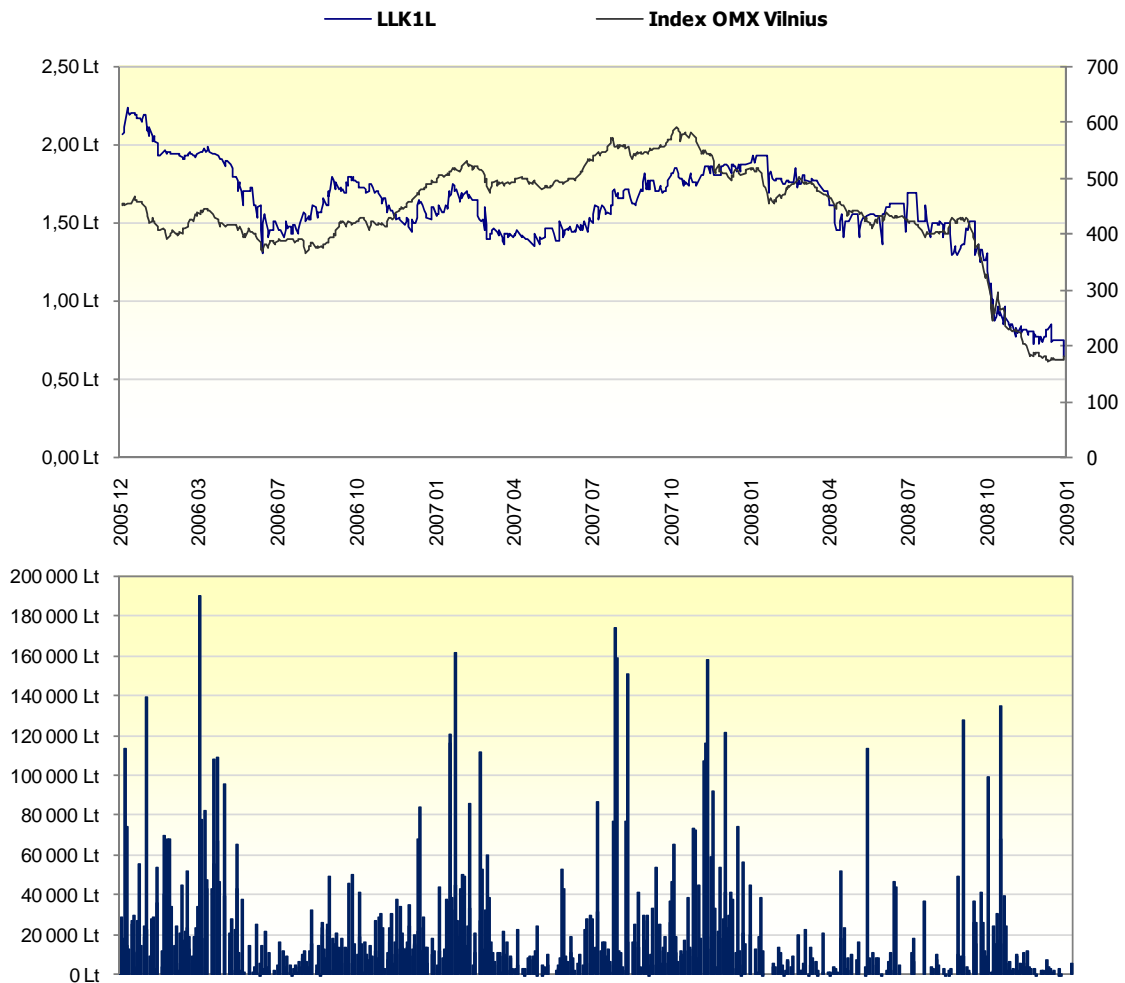
Bendrovė 2003 m. balandžio 29 d. pasirašė Emitento aptarnavimo sutartį su AB SEB Banku, atstovaujama Finansų rinkų departamento, Gedimino pr. 12, Vilnius, tel. (8 5) 268 2687, faks. (8 5) 262 6043.

5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

2000 m. gegužės 22 d. Emitento akcijos buvo įtrauktos į AB NASDAQ OMX Vilnius biržos sąrašus. Šiuo metu biržos Baltijos papildomajame prekybos sąrašė yra įtrauktos 120 212 429 vieno lito nominaliosios vertės AB „Limarko laivininkystės kompanija“ paprastosios vardinės akcijos. Šių vertybinių popierių ISIN kodas yra LT0000119646.

Bendrovės akcijų kainos ir apyvartos dinamika AB NASDAQ OMX Vilnius biržoje per paskutinius 3 metus:

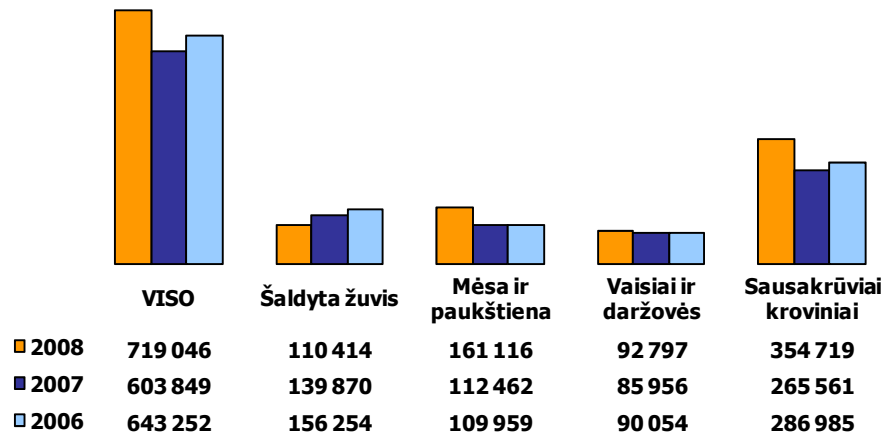
6. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

2008 m. gruodžio 31 d. įmonės laivyną sudarė 17 laivų: 14 laivų refrižeratorių ir 3 konteinervežiai.

2008 m. įmonės investicijos į laivyno atnaujinimą sudarė 106,0 mln. litų. Buvo įsigyti 2 laivai: 2008 m. liepos mėnesį - konteinervežis „Tokata“ (pastatytas 2006 metais), spalio mėnesį – refrižeratorinis motorlaivis „Cassiopea“ (pastatytas 1993 metais). 2008 m. gegužės mėnesį bendrovė pardavė motorlaivį „Tukanas“.

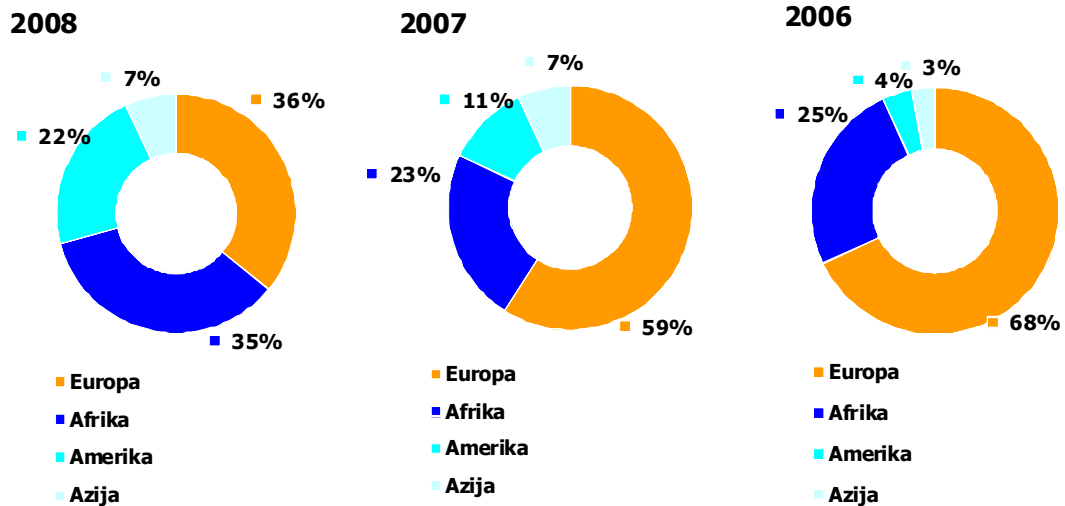
2008 metais AB „Limarko laivininkystės kompanija“ iš viso pervežė 719 tūkst. tonų krovinių, iš kurių 51 proc. sudarė šaldyti, atšaldyti arba greitai gendantys maisto produktai, o likusius 49 proc. – sausakrūviai kroviniai:

Bendras pervežtų krovinių kiekis 2008 metais, lyginant su 2007 metais, padidėjo 19 procentų. Dėl skirtingų pervežimų atstumų ir krovinių struktūros, įmonės uždirbtos pajamos nėra tiesiogiai susijusios su pervežtų krovinių kiekiu.

Pagrindiniais bendrovės valdomo laivyno darbo regionais buvo Europos ir Afrikos žemynai, kuriems teko atitinkamai 36 proc. ir 35 proc. visų pervežtų krovinių. Pervežimai Amerikos žemynuose sudarė 22 proc., o Azijoje – 7 proc. visų pervežimų:

Rizikos veiksniai, susiję su emitento veikla:

Ekonominiai. AB „Limarko laivininkystės kompanija“ laivai dirba tarptautinėje jūrinių krovinių pervežimų rinkoje ir jos teikiamų paslaugų kokybę atitinka tarptautinius reikalavimus.

Pasaulinis ekonomikos lėtėjimas turėjo įtakos įmonės veiklai, tačiau pasaulinė krovinių gabenimo laivais refrižeratoriais rinka yra mažiau jautri ekonominiams svyravimams. Dėl riboto pasaulinėje laivybos rinkoje dirbančių refrižeratorinių laivų skaičiaus bei nemažėjančios temperatūrinio režimo reikalaujančių maisto produktų gabenimo paklausos, bendrovės konkurencinė aplinka yra palankesnė, lyginant su kitais laivybos sektoriais.

Įmonės paslaugų pardavimai priklauso nuo situacijos tarptautinėje rinkoje. Ji nėra priklausoma nuo monopolinių vartotojų.

Apsirūpinimo galimybės – žaliavomis, komplektavimo dalimis, gamybiniais plotais, darbo jėga bei finansiniais ištekliais – nėra apribotos. Žaliavos bei paslaugos perkamos iš įvairių tiekėjų, todėl bendrovė nėra priklausoma nuo konkrečių tiekėjų.

Šaldytų krovinių pervežimų rinkoje egzistuoja sezoniškumo įtaka, pasireiškianti pervežimų kainų sumažėjimu vasaros sezono metu.

Valiutiniai. Įmonė susiduria su užsienio valiutos kitimo rizika, susijusia su pardavimais, pirkimais ir skolinimosi lėšomis, kurie denominuoti kita nei litai ar eurais valiuta. 2008 metais visos įmonės pagrindinės veiklos pajamos buvo gautos JAV doleriais.

Palūkanų tikrosios vertės. Įmonės pajamos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo rinkos palūkanų normų pokyčių. Įmonė nebuvo išdavusi arba gavusi paskolų su fiksuota palūkanų norma, todėl nesusidūrė su palūkanų tikrosios vertės rizika.

Kainų. Krovinių gabenimo jūra, tuo pačiu ir laivų nuomos tarifai svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Įmonė stengiasi sumažinti tokių svyravimų neigiamą įtaką diversifikuodama laivyną, t.y., palaikydama laivų, galinčių gabenti atšaldytą krovinį arba konteinerius, skaičių, taip pat siūlydama įvairius laivų nuomos variantus (trumpalaikė, ilgalaikė, atskiro reiso).

Kredito. Įmonė naudoja procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė. Balanso sudarymo dienai įmonė neturėjo reikšmingos koncentruotos kredito rizikos.

Likvidumo. Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikiamą grynujų pinigų kiekį, taip pat užsitikrinti išorinio finansavimo galimybes.

Palūkanų normos. Įmonės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su LIBOR ir svyruojančios nuo LIBOR+0,8% iki LIBOR+1,35%. Vidutinė efektyvi palūkanų norma 2008 m. sudarė 4.17% (2007 m. – 6.14%).

Jei Įmonės skoloms su kintama palūkanų norma taikoma vidutinė metinė palūkanų norma padidėtų (arba sumažėtų) 1 procentu, 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansiniu metų palūkanų sąnaudos ir metų pelnas būtų sumažėję (arba padidėję) apytikriai 1 384 tūkst. Litų (2007 m. – 1 010 tūkst. Litų.).

Kapitalo. Kompanijos kapitalo valdymo tikslas – palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas, o taip pat siekiant palaikyti veiklos plėtros galimybes ateityje. Kompanija nuosekliai analizuoja kapitalo grąžos rodiklius.

Politiniai. Atsižvelgiant į laivybos verslo išskirtinumą ir specifinius laivybos verslo bruožus, buvo nustatytos Valstybės pagalbos jūrų transportui gairės (2004/C13/03), kurias 2004 m. priėmė Europos Komisija. Šiose gairėse nurodoma, kad viena iš pagrindinių jūrų transporto stiprinimo priemonių yra fiskalinių ir kitokių išlaidų mažinimas laivų savininkams. Tokių valstybės pagalbos priemonių tikslas – užtikrinti Europos Sąjungos šalių laivybos sektoriaus konkurencingumą trečiųjų šalių atžvilgiu. Minėtose gairėse įtvirtintos valstybės pagalbos priemonės, skirtos būtent išskirtinai jūrų transporto sektoriui skatinti, tačiau tai neturi įtakos konkurencijai tarp atskirų šalies ūkio šakų, nes laivyba vystoma tarptautinėje rinkoje.

Socialiniai. Vidutinis darbo užmokestis įmonėje viršija darbo užmokesčio vidurkį Lietuvoje, mokamas laiku. Dalis įmonės darbuotojų priklauso AB „Limarko laivininkystės kompanija“ darbuotojų profsajungai.

Techniniai-technologiniai. Įmonės laivų techninę būklę prižiūri klasifikacinės bendrovės, įgalios nacionalinės laivų techninės būklės priežiūros institucijos. Šios bendrovės patvirtina, kad laivas atitinka tarptautinius laivų techninės būklės standartus ir gali būti eksploatuojami, jiems nesudaromos kliūtys uostuose. Įmonės laivams vykdomi planinės priežiūros darbai, taip pat kas 2-3 metus atliekami dokiniai remonto darbai laivų remonto įmonėse Lietuvoje bei užsienyje.

Ekologiniai. Pagrindinis ekologinis rizikos faktorius yra susijęs su bendrovės laivų eksploatacija. Bendrovės laivai yra saugiai valdomi pagal aukščiausius aplinkosaugos standartus. Tačiau, nepaisant to, yra maža tikimybė, kad laivo avarijos metu aplinkai gali būti padaryta neigiama įtaka. Bendrovės laivai yra apdrausti avarijų ir jų pasekmių atžvilgiu, todėl šiais atvejais žalą aplinkai atlygintų ir baudas sumokėtų draudimo kompanija, o bendrovės finansinei būklei avarija ir jos pasekmės įtakos neturėtų.

7. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

2008 metais AB „Limarko laivininkystės kompanija“ pasiekė 151,4 mln. litų apyvartą, t.y. 10,7 proc. daugiau nei 2007 metais, kai įmonės apyvarta sudarė 136,7 mln. litų.

Įmonės 2008 metų rezultatas prieš mokesčius – 13 mln. litų nuostolis.

Bendrovė 2008 metais pasiekė 27,1 mln. litų EBITDA, o EBITDA marža sudarė 17,9 procentų. 2007 metų EBITDA buvo 31,4 mln. litų, o jos marža – 22,9 procentai.

Pagrindinės tendencijos įtakojusios 2008 m. veiklos rezultatus:

- Dėl prasidėjusio pasaulinės ekonomikos sąstingio sumažėjo tarptautinių krovinių pervežimų paklausa;
- Rekordiška aukšta laivams naudojamo kuro kaina pirmoje metų dalyje;
- Dėl staigaus JAV dolerio kurso augimo - neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka sudarė 8,0 mln. Lt.

Tačiau, ilgalaikėje perspektyvoje, bendrovė įžvelgia teigiamą stiprėjančio JAV dolerio įtaką Bendrovės pagrindinės veiklos ir pinigų srautų rezultatams.

AB „Limarko laivininkystės kompanija“ pagrindiniai finansiniai rezultatai:

Tūkst. litų	2008	2007	2006
Pajamos	151 363	136 705	115 673
EBITDA	27 127	31 372	22 992
<i>EBITDA marža</i>	<i>17,9%</i>	<i>22,9%</i>	<i>19,9%</i>
Bendrasis pelningumas	9 556	18 918	12 305
<i>Bendrojo pelningumo marža</i>	<i>6,3%</i>	<i>13,8%</i>	<i>10,6%</i>
EBIT	1 850	10 162	6 101
<i>EBIT marža</i>	<i>1,2%</i>	<i>7,4%</i>	<i>5,3%</i>
Grynasis pelnas (nuostolis)	(12 961)	20 962	9 601
<i>Grynojo pelno (nuostolio) marža</i>	<i>-8,6%</i>	<i>15,3%</i>	<i>8,3%</i>
Savininkų nuosavybė	129 148	131 347	110 385
Finansinės skolos	189 560	110 510	79 318
Visas turtas	341 342	260 269	208 192
Efektyvumo rodikliai:			
Turto grąža, ROA (metinis įvertis)	-3,8%	8,1%	4,6%
Nuosavybės grąža, ROE (metinis įvertis)	-10,0%	16,0%	8,7%
Investicijų grąža, ROCE (metinis įvertis)	-4,1%	8,7%	5,1%
Likvidumo rodikliai:			
Bendrasis likvidumo koeficientas	33,3%	58,0%	85,9%
Skubaus padengimo koeficientas	14,6%	31,0%	61,2%
Padengimo gryniaisiais pinigais rodiklis	0,8%	4,7%	30,9%
Rinkos vertės rodikliai:			
P/E	(5,9)	9,8	18,1
Pelnas (nuostolis) akcijai	(0,11 Lt)	0,19 Lt	0,09 Lt

Paaiškinimai:

EBITDA = Grynasis pelnas, neįtraukus kitos veiklos rezultato + palūkanos + mokesčiai + nusidėvėjimas ir amortizacija

EBIT = Grynasis pelnas, neįtraukus kitos veiklos rezultato + palūkanos + mokesčiai

ROA = Grynasis pelnas / Turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

ROE = Grynasis pelnas / Savininkų nuosavybė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

$ROCE = \text{Grynasis pelnas} / (\text{Savininkų nuosavybė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje} + \text{finansiniai įsipareigojimai})$

$P/E = \text{akcijos rinkos kaina} / \text{pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai}$

2008 metais įmonė toliau tęsė aktyvią socialinę-kultūrinę veiklą – rėmė Klaipėdos koncertų salę, operos „Verteris“ ir miuziklo „Svynis Todas“ pastatymus, labdaros fondą „Kaimo vaikai“, teikė paramą Klaipėdos jūriniam buriuotojų klubui, M.K. Čiurlionio fondui, Klaipėdos Universitetui, Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčiai.

8. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis

Visi šiame metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

9. Informacija apie įmonės įsigytas ir turimas savo akcijas

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė nebuvo įsigijusi savų akcijų.

10. Informacija apie reikšmingus tiesiogiai arba netiesiogiai valdomus akcijų paketus

Emitentas reikšmingų tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų akcijų paketų neturi.

11. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

AB „Limarko laivininkystės kompanijos“ valdyba, siekdama optimizuoti bendrovės valdymą ir sumažinti valdymo išlaidas, patvirtino naują bendrovės organizacinę ir valdymo struktūrą.

Naujoji struktūra numato, kad bendrovei vadovaus generalinis direktorius, kuris pakeis šiandieninę bendrovės prezidento pareigybę. Po šio pakeitimo bendrovės administracijos vadovu ir toliau dirbs Vytautas Lygnugaris.

Bendrovė nuo 2009 m. vasario 2 d. savo veiklą vykdo per keturis departamentus - Laivų valdymo, Technikos, Finansų bei Teisės ir korporatyvinių reikalų. Pastarasis buvo įkurtas pertvarkant buvusių Personalo departamento bei kitų struktūrinių padalinių veiklą. Laivų valdymo direktoriaus pareigas eina Audronis Lubys, Technikos direktoriaus - Steponas Ranonis, Finansų - Renaldas Vyšniauskas, o Teisės ir korporatyvinių reikalų - Mindaugas Petrauskas. Laivų valdymo direktorius ir Technikos direktorius kartu bus ir generalinio direktoriaus pavaduotojai.

Generalinio direktoriaus bei jo pavaduotojų pareigybes planuojama įteisinti eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime pakeičiant bendrovės įstatus.

12. Įmonės veiklos planai ir prognozės

Atsižvelgiant į tarptautinės laivybos rinkos tendencijas, planuojamas 2009-ųjų pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) sieks 41,8 mln. Lt. Prognozuojant buvo laikomasi prielaidų, kad nebebus reikšmingų pokyčių tarptautinių krovinių pervežimų paklausoje; laivų dyzelinio kuro kaina svyruos 580-600 JAV doleriai už toną, o mazuto kaina 205-300 JAV doleriai už toną ribose; EUR/JAV dolerio kursas svyruos 1,3 santykio ribose.

Prognozuojant 2009 metų rezultatus buvo atsižvelgta ir į prasidėjusius ekonominius svyravimus, tačiau daryta prielaida, kad pasaulinė krovinių gabenimo laivais refrižeratoriais rinka yra mažiau tam jautri (ribotas refrižeratorinių laivų skaičius, stabili temperatūrinio režimo reikalaujančių maisto produktų gabenimo paklausa), todėl bendrovei pavyks 2009 metais pasiekti užsibrėžtus tikslus.

13. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

2008 m. gruodžio 31 d. įmonės įstatinį kapitalą sudarė 120 212 429 paprastosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt.

Bendrovės akcininkai turi šias turtines teises:

- 1) gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
- 2) gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
- 3) nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Akcinių bendrovių įstatymo nustatytas išimtis;
- 4) pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai Visuotinis susirinkimas nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;
- 5) palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;
- 6) perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
- 7) skolinti pinigus Bendrovei;
- 8) kitas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatytas turtines teises.

1.1.

Bendrovės akcininkai turi šias neturtines teises:

- 1) dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 2) gauti informaciją apie Bendrovės ūkinę veiklą;
- 3) apskųsti teismui Visuotinio susirinkimo, valdybos ir administracijos vadovo sprendimus ar veiksmus. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo;
- 4) sudaryti sutartį su audito įmone Bendrovės veiklai ir dokumentams patikrinti;
- 5) kitas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatytas neturtines teises.

AB „Limarko laivininkystės kompanija“ įstatinio kapitalo struktūra pagal akcijų rūšis:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominali vertė	Bendra nominali vertė	Dalis įstatiniame kapitale
Paprastosios vardinės akcijos	120 212 429	1 Lt	120 212 429	100%

Visos AB „Limarko laivininkystės kompanija“ akcijos yra apmokėtos.

Kapitalo pokyčiai per paskutinius 3 metus:

	2008 12 31	2007 12 31	2006 12 31
Įstatinis kapitalas (paprastos vardinės akcijos, vnt.)	120 212 429	109 450 664	109 450 664
Įstatinis kapitalas (nominali vertė, LTL)	120 212 429	109 450 664	109 450 664

14. Informacija apie išmokėtus dividendus

Bendrovė per paskutinius penkerius finansinius metus, dividendų nemokėjo.

15. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Nėra.

16. Akcininkai

Bendras AB „Limarko laivininkystės kompanija“ akcininkų skaičius 2008 m. gruodžio 31 d. - 523.

Akcininkai, 2008 m. gruodžio 31 d. turėję daugiau kaip 5% bendrovės įstatinio kapitalo:

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių rejestro kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis
UAB "Limarko" (Naujoji uosto g. 8, Klaipėda, įm. kodas 140765379)	104 835 420	87,2%	87,2%	87,2%
Skandinaviska Enskilda Banken klientai (Sergels Torg 2, 10640 Stockholm, įm. k. 502032908101)	6 832 415	5,7%	5,7%	5,7%

17. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai

Nėra.

18. Visi balsavimo teisių apribojimai

Nėra.

19. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra.

20. Darbuotojai

	2008	2007	2006
Vidutinis darbuotojų skaičius:	492	459	428
Vadovaujantis personalas	6	6	6
Kranto darbuotojai	34	36	32
Jūrininkai	452	417	390
Išsilavinimas			
Aukštasis	129	99	94
Spec. vidurinis (aukštesnysis)	178	180	174
Vidurinis	185	180	160
Vidutinis bruto darbo užmokestis:			
Vadovaujantis personalas	16 333 Lt	14 750 Lt	14 664 Lt
Kranto darbuotojai	4 700 Lt	4 247 Lt	3 824 Lt
Jūrininkai (su dienpinigiais)	4 868 Lt	4 358 Lt	3 893 Lt

2008 12 31 kompanijoje dirbo 510 darbuotojų, iš kurių 469 – laivyne, 41 – administracijoje.

Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su Klaipėdoje įsikūrusia Lietuvos jūreivystės kolegija. 2008 metais toliau buvo tęsiamas 2007 metais pradėtas įgyvendinti ilgalaikis "Limarko" stipendijos projektas, kurio rėmuose bendrovė kasmet numato skirti stipendijas 10-20 kolegijos III-IV kurso studentų (laivavedžiams ir mechanikams).

21. Emitento įstatų pakeitimų tvarka

Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas nustato, kad įstatų keitimas yra išimtinė visuotinio akcininkų susirinkimo teisė.

Bendrovės įstatai numato, kad sprendimas dėl įstatų pakeitimo priimamas 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

22. Emitento organai

Bendrovės įstatuose nustatyta, kad bendrovės organai yra Visuotinis susirinkimas, valdyba ir administracijos vadovas.

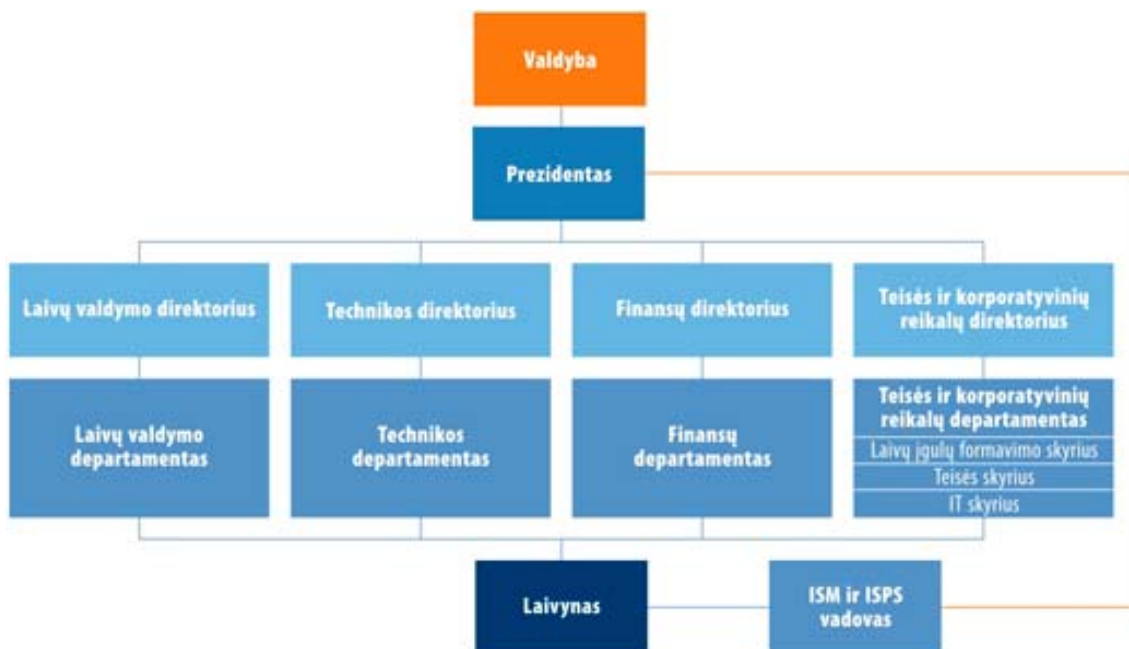
Įstatuose nurodyta, kad Visuotinio susirinkimo kompetencija yra nustatyta Akcinių bendrovių įstatyme.

Bendrovės valdyba yra bendrovės valdymo organas, sudaryta iš 5 narių, Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka renkamų keturių metų laikotarpiui. Valdybos nariai atšaukiami Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Bendrovės įstatuose nustatyta, kad valdyba sprendžia pagrindinius gamybinius, organizacinius, finansinius ir ūkinius bendrovės klausimus, analizuoja ir aprobuoja veiklos strategiją, finansinių išteklių naudojimą, tvirtina bendrovės organizacinę ir valdymo struktūrą, renka ir atšaukia administracijos vadovą bei vykdo kitas funkcijas, nustatytas Akcinių bendrovių įstatyme.

Administracijos vadovą – prezidentą – renka ir atšaukia valdyba Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Administracijos vadovo kompetencija nustatyta Akcinių bendrovių įstatyme – administracijos vadovas atsako už bendrovės veiklos organizavimą, jos tikslų įgyvendinimą, turi teisę sudaryti sandorius vienvaldiškai, išskyrus atvejus kai Akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais sprendimą dėl sandorio priima valdyba. Administracijos vadovas savo veikloje vadovaujasi visuotinio susirinkimo bei valdybos sprendimais.

AB „Limarko laivininkystės kompanija“ organizacinė struktūra:

23. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas

Asmens statusas	Vardas, pavardė	Turimų emitento akcijų sk.	Pradžios data	Pabaigos data
Valdyba:				
Valdybos pirmininkas	Vytautas Lygnugaris	2 949 852	2007 04 20	2011 04 20
Valdybos narys	Igoris Uba	1 264 222	2007 04 20	2011 04 20
Valdybos narys	Sigitas Baltuška	-	2007 04 20	2011 04 20
Valdybos narys	Egidijus Bernotas	-	2007 04 20	2011 04 20
Valdybos narys	Steponas Ranonis	-	2008 08 11	2011 04 20
Valdybos narys	Paul Lawrence	-	2007 04 20	2008 07 03
Administracijos vadovas:				
Prezidentas	Vytautas Lygnugaris	2 949 852	2003 10 07	-

Vytautas Lygnugaris - Valdybos pirmininkas, AB „Limarko laivininkystės kompanija“ prezidentas. V. Lygnugaris yra Lietuvos laivų savininkų asociacijos valdybos pirmininkas, UAB „Limarko jūrų agentūra“ ir UAB „Baltkonta“ valdybos pirmininkas. V. Lygnugaris 2002 m. įgijo verslo vadybos magistro diplomą Baltic Management Institute (executive MBA), o 1987 m. baigė St. Peterburgo Valstybinę jūrų akademiją.

Igoris Uba – valdybos narys. I. Uba yra UAB „Limarko jūrų agentūra“ generalinis direktorius, UAB „Limarko jūrų agentūra“ bei UAB „Baltkonta“ valdybos narys, Lietuvos laivybos maklerių ir agentų asociacijos valdybos narys. Jis 2004 m. įgijo verslo vadybos magistro diplomą Baltic Management Institute (executive MBA), o 1984 m. baigė St. Peterburgo Valstybinę jūrų akademiją.

Sigitas Baltuška – valdybos narys. S. Baltuška yra Viešųjų ryšių agentūros GCI Lietuva direktorius. Jis baigė Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą, kur įgijo Pramonės planavimo magistro laipsnį. S. Baltuška taip pat baigė Vytauto Didžiojo universitetą, kur įgijo Verslo administravimo magistro laipsnį bei Baltijos vadybos institutą, kur taip pat įgijo Verslo administravimo laipsnį. 2000-2004 metais jis dirbo UAB „Philip Morris Lietuva“ ryšių su vyriausybe koordinatoriumi, vėliau - ryšių su vyriausybe atstovu. Nuo 1994 iki 2000 metų dirbo Danijos ambasadoje komercijos patarėju. Bendrovė laiko S. Baltušką nepriklausomu valdybos nariu.

Egidijus Bernotas - valdybos narys. E. Bernotas yra Advokatų kontoros Bernotas ir Dominas Glimstedt advokatas, UAB „Adminiculum“ ir VšĮ „Europos socialiniai, teisiniai ir ekonominiai projektai“ valdybos narys. 1994 m. jis baigė Vilniaus Universiteto Teisės fakultetą, kur įgijo teisės magistro laipsnį. Bendrovė laiko E. Bernotą nepriklausomu valdybos nariu.

Steponas Ranonis – valdybos narys. S. Ranonis yra AB „Limarko laivininkystės kompanija“ technikos direktorius. 1975 metais baigė Klaipėdos jūreivystės mokyklos jūrinės laivavedybos skyrių ir įgijo techniko-laivavedžio kvalifikaciją. S. Ranonis neakivaizdiniu būdu baigė Kaliningrado žvejybos pramonės ir ūkio techninio instituto ekonomikos fakultetą ir 1992 m. įgijo inžinieriaus-ekonomisto kvalifikaciją. 1975-1996 metais dirbo laivyne, karjerą jūroje baigė dirbdamas kapitonu.

Informacija apie bendrovės emitento 2008 metais priskaičiuotas pinigų sumas valdymo organų nariams:

LTL	Priskaičiuotas darbo užmokestis	Tantjemos
Bendrai visiems valdybos nariams		150 000
Vidutiniškai vienam valdybos nariui *		30 000
Bendrai visiems administracijos nariams	1 145 352	
Vidutiniškai vienam administracijos nariui **	190 892	

Pastabos: *Bendrovės valdybą sudaro 5 nariai. Bendrovės vadovas ir technikos direktorius yra valdybos nariai, ir jų su darbo santykiais susijusios priskaičiuotos sumos, parodytos administracijos dalyje. Kiti valdybos nariai su darbo santykiais susijusių išmokų negavo. Tantjemos buvo išmokėtos tiems, kurie valdybos nariais buvo 2007 m. gruodžio 31 d.

** Bendrovės administraciją sudaro 6 nariai.

2008 metais neskyrė valdymo nariams paskolų, nesuteikė garantijų ar laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

24. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

AB „Limarko laivininkystės kompanija“ iš esmės ir toliau laikosi rekomendacinio pobūdžio 2006 m. rugpjūtį Vilniaus vertybinių popierių biržoje patvirtinto listinguojamų bendrovių valdymo kodekso.

25. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Emitentas, vykdydamas savo prievolės pagal jam taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, 2008 metais viešai paskelbė šią informaciją:

- 2008-01-29 Investuotojo kalendorius 2008 m.
- 2008-02-28 Preliminarus 2007 m. veiklos rezultatas ir 2008 m. veiklos prognozė
- 2008-03-07 Pranešimas apie eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą
- 2008-03-31 Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai
- 2008-04-11 Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2008-04-23 AB „Limarko laivininkystės kompanija“ pateikė akcijų emisijos įregistravimo prospektą
- 2008-04-25 2008 m. pirmojo ketvirčio veiklos rezultatai
- 2008-05-09 2008 m. trijų mėnesių neauditauta tarpinė finansinė atskaitomybė
- 2008-05-22 Motorlaivio „Tukanas“ pardavimas 2008-05-23 Patvirtintas AB „Limarko laivininkystės kompanija“ paprastųjų vardinių akcijų prospektas
- 2008-05-28 Pasiūlymas bendrovės akcininkams įsigyti naujai išleidžiamų akcijų pirmumo teise
- 2008-06-13 Baigtas AB „Limarko laivininkystės kompanija“ akcijų emisijos platinimas
- 2008-06-18 Pranešimas apie vadovų sandorius dėl emitento vertybinių popierių
- 2008-07-03 Juridinių asmenų registre užregistruoti AB „Limarko laivininkystės kompanija“ įstatai su padidintu bendrovės įstatiniu kapitalu
- 2008-07-04 AB „Limarko laivininkystės kompanija“ įsigijo 2006 m. statybos konteinerinį laivą
- 2008-07-07 Pranešimas apie neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą
- 2008-07-10 Dėl valdybos nario atsistatydinimo
- 2008-07-28 2008 m. pirmojo pusmečio veiklos rezultatai
- 2008-07-29 Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai
- 2008-08-11 Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2008-08-21 2008 m. šešių mėnesių tarpinė informacija
- 2008-10-02 Pasirašyta sutartis dėl laivo įsigijimo
- 2008-10-09 AB „Limarko laivininkystės kompanija“ įsigijo motorlaivį „Cassiopea“
- 2008-10-31 2008 m. 9 mėnesių veiklos rezultatai
- 2008-11-28 2008 m. devynių mėnesių neauditauta tarpinė finansinė atskaitomybė

Su visa informacija apie 2008 metais viešai skelbtus esminius įvykius galima susipažinti AB „Limarko laivininkystės kompanija“ adresu: Naujoji Uosto g. 8, Klaipėdoje, taip pat Bendrovės internetinėje svetainėje www.limarko.lt.

AB Limarko laivininkystės kompanija pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Limarko laivininkystės kompanija“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>I principas: Pagrindinės nuostatos</p> <p>Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.</p>		
<p>1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.</p>	Taip	Bendrovė rengia ir kasmet peržiūri plėtros strategiją, o jos pagrindinės nuostatos skelbiamos esminių įvykių pranešimuose, metų prospektuose – atskaitose.
<p>1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.</p>	Taip	
<p>1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.</p>	Taip	
<p>1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.</p>	Taip	
<p>II principas: Bendrovės valdymo sistema</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	Ne	Bendrovėje nėra sudaroma stebėtojų taryba.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje strateginį vadovavimą vykdo kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Žiūrėti 2.1. rekomendacijos komentarą.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Bendrovės valdyboje yra 5 (penki) nariai.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Neaktualu	Žiūrėti 2.1. rekomendacijos komentarą.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba, neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	Ne	Bendrovės vadovas ir valdybos pirmininkas – tas pats asmuo.
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	Taip	
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	Taip	

³-Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narių, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	Taip	
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.</p>	Taip	
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	Taip	
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	Taip	Bendrovė laiko nepriklausomais šiuos valdybos narius: Egidijų Bernotą ir Sigitą Baltušką.

⁴-Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnę darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 	<p>Taip</p>	
---	-------------	--

<p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
---	--	--

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Taip	
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	Taip	
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Neaktualu	
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	Taip	

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos [statymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	Taip	
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	Taip	
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	Taip	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	Taip	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų⁴⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	Ne	Bendrovės administracijos vadovas Vytautas Lygnugaris ir valdybos narys Igoris Uba yra pagrindinio bendrovės akcininko UAB „Limarko“ akcininkai.
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovė turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	Ne	Bendrovėje nėra formuojami Audito, Skyrimo ir Atlyginimų komitetai. Valdybos narių skaičius nėra didelis ir jų kaita nėra dažna, todėl laikome, kad komitetų buvimas nėra racionalus.

⁴⁰Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Neaktualu	
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p>	Neaktualu	
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	Neaktualu	
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Neaktualu	

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams 	Neaktualu	

<p>ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p>		
---	--	--

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p>	Neaktualu	
--	-----------	--

<p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
---	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir/ar informavimo apie tai praktikos, nes tokie reikalavimai nėra numatyti teisės aktuose.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹¹</p>	Taip	

¹¹–Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	Taip	
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprendami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	Neaktualu	
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹² . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Pagal Bendrovės įstatus sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir panašiai, priėmimo kompetencija priskirta valdybai.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. ¹³ Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	

¹²Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

¹³ Išankstinis minėtų dokumentų skelbimas bendrovės interneto tinklalapyje turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į Akcinių bendrovių įstatymo (Žin., 2003, Nr. 123-5574) 26 straipsnio 7 dalyje nurodytą 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo terminą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	Ne	Bendrovė mano, kad šiuo metu nėra poreikio diegti nurodytas priemones. Be to, bendrovės akcininkai nėra išreiškę tokio poreikio.
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	Taip	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	Taip	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	Taip	

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų politikos ataskaitos. Tačiau bendrovė savo metiniame pranešime skelbia bendrovės vadovams išmokėtą darbo užmokesčio sumą.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Neaktualu	
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasis atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Neaktualu	

<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Neaktualu	
<p>8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	Neaktualu	
<p>8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>	Neaktualu	
<p>8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 	Neaktualu	

<p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų.

<p>8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	
<p>8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>		
<p>8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		

<p>8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Neaktualu	
	Neaktualu	
	Neaktualu	

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyje

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principė.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akiniame kapitale programas ir pan.</p>	<p>Ne</p>	<p>Konsoliduoti grupės rezultatai nėra atskleidžiami.</p> <p>Bendrovė neskelbia atlyginimų politikos ataskaitos.</p>
---	-----------	--

<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	Taip	

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	